

Przykładowe zestawy egzaminacyjne ilustrują stopień złożoności zadań i pytań testowych. Wskazane w zadaniach rozwiązania są rozwiązaniami wyłącznie ramowymi. Rozwiązania – co do zasady – powinny uwzględniać założenia podane w zadaniu, jednak mogą być one przez kandydata dookreślone lub skomentowane, jeśli uzna taką potrzebę. Na dzień egzaminu obowiązujący jest zakres wiedzy aktualnej, odpowiadającej zagadnieniom wyspecyfikowanym dla danego egzaminu w obowiązującej uchwale Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Przygotowując się do egzaminów, publikowane zadania należy więc wykorzystywać odpowiednio, pamiętając jednocześnie o tym, że nie wyczerpują one bogatej literatury przedmiotu.

ROZWIĄZANIA WZORCOWE

BLOK TEMATYCZNY I

Pytania testowe

1. Szkolenia w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego przeprowadza Polska Izba Biegłych Rewidentów oraz jednostka uprawniona. Jednostką uprawnioną jest:
 - a) **jednostka wpisana do wykazu prowadzonego przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów, który jest publikowany na stronie internetowej Polskiej Izby Biegłych Rewidentów.**
 - b) każda uczelnia wyższa o profilu ekonomicznym, mająca siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
 - c) firma audytorska posiadająca odpowiedni zapis w rejestrze firm audytorskich prowadzonym przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.
2. Jednostka zainteresowania publicznego, członek jej zarządu lub innego organu zarządzającego lub rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego, lub komitetu audytu oraz podmioty z nimi powiązane oraz powiązane strony trzecie, o których mowa w art. 23 ust. 3 akapit drugi lit. c rozporządzenia nr 537/2014, podlegają karze administracyjnej za naruszenie przepisów ustawy lub rozporządzenia nr 537/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady UE nakładanej przez Komisję Nadzoru Finansowego w przypadku, gdy m.in.:
 - a) nie przestrzegają obowiązków związanych z rotacją biegłego rewidenta odpowiedzialnego za badanie sprawozdanie finansowe danej jednostki zainteresowania publicznego.
 - b) nie posiadają polityki w zakresie wyboru firmy audytorskiej zatwierdzonej przez Komisję Nadzoru Finansowego.
 - c) **wywierają wpływ na wynik badania.**
3. Zakres kontroli Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego w firmie audytorskiej w zakresie dotyczącym badań ustawowych jednostek zainteresowania publicznego obejmuje m.in.:
 - a) ocenę zawartości rocznego sprawozdania z przejrzystości przekazanego przez firmę audytorską Krajowej Radzie Biegłych Rewidentów.
 - b) ocenę wewnętrznych procedur kontrolowanej firmy audytorskiej zakresie przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
 - c) **ocenę zgodności z przepisami prawa wynagrodzenia za badanie oraz inne usługi, naliczonego i wypłaconego kluczowemu biegłemu rewidentowi, członkom zespołu wykonującego zlecenie oraz kontrolowanej firmie audytorskiej lub innemu podmiotowi, z którego usług w trakcie badania korzystał kluczowy biegły rewident lub kontrolowana firma audytorska, na podstawie analizy wybranych akt badań, polityk i procedur wewnętrznej kontroli jakości kontrolowanej firmy audytorskiej w tym zakresie.**
4. Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów stanowią:
 - a) **delegaci wybrani przez walne zgromadzenia w regionalnych oddziałach Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, w liczbie proporcjonalnej do liczby biegłych rewidentów wpisanych do rejestru, zgodnie z zasadami określonymi przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów, z tym że łączna liczba delegatów nie może być mniejsza niż 2% biegłych rewidentów wpisanych do rejestru.**
 - b) delegaci wybrani przez walne zgromadzenia w regionalnych oddziałach Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, w liczbie proporcjonalnej do liczby biegłych rewidentów wpisanych do rejestru, zgodnie z zasadami określonymi przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów, z tym że łączna liczba delegatów nie może być mniejsza niż 2 biegłych rewidentów wpisanych do rejestru.
 - c) wszyscy biegli rewidentzi wpisani do rejestru biegłych rewidentów prowadzonego przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.

5. W zakresie niezbędnym do wykonania swoich zadań Polska Agencja Nadzoru Audytowego może zażądać od firmy audytorskiej:
 - a) **udzielenia informacji, wyjaśnień i przekazania dokumentów lub sporządzenia ich kopii, w tym objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy.**
 - b) udzielenia informacji, wyjaśnień i przekazania dokumentów lub sporządzenia ich kopii, za wyjątkiem informacji i dokumentów objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy.
 - c) udzielenia informacji, wyjaśnień i przekazania dokumentów, w tym objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy wyłącznie na terenie siedzibie firmy audytorskiej.
6. Polska Agencja Nadzoru Audytowego przeprowadza kontrole w firmie audytorskiej w zakresie dotyczącym badań ustawowych jednostek zainteresowania publicznego, przy czym kontrole nie mogą być przeprowadzane rzadziej niż:
 - a) raz na 2 lata - w przypadku przeprowadzania badań ustawowych jednostek zainteresowania publicznego spełniających kryteria dużej jednostki.
 - b) **raz na 3 lata - w przypadku przeprowadzania badań ustawowych jednostek zainteresowania publicznego spełniających kryteria dużej jednostki.**
 - c) raz na 6 lat - w przypadku przeprowadzania badań ustawowych jednostek zainteresowania publicznego spełniających kryteria dużej jednostki.
7. Biegły rewident, który osiągnął wiek emerytalny i na swój wniosek wystąpił z samorządu biegłych rewidentów:
 - a) **nie posiada czynnego i biernego prawa wyborczego na Walnym Zgromadzeniu Biegłych Rewidentów Oddziału Regionalnego.**
 - b) nie może posługiwać się tytułem "biegły rewident senior".
 - c) posiada bierne prawo wyborcze na Walnym Zgromadzeniu Biegłych Rewidentów Oddziału Regionalnego.
8. Krajowy Sąd Dyscyplinarny może umorzyć postępowanie dyscyplinarne wobec biegłego rewidenta:
 - a) na wniosek Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego.
 - b) jeżeli od chwili popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez biegłego rewidenta upłynęło 5 lat.
 - c) **w wypadkach mniejszej wagi.**
9. Prezesa Krajowej Rady Biegłych Rewidentów wybiera:
 - a) **Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów.**
 - b) Krajowa Rada Biegłych Rewidentów.
 - c) Komisja Nadzoru Audytowego.
10. W postępowaniu dyscyplinarnym wobec biegłego rewidenta może zostać orzeczona kara pieniężna w maksymalnej wysokości:
 - a) **250 000,00 zł.**
 - b) 250 000,00 Euro.
 - c) 10% rocznych przychodów netto uzyskanych przez biegłego rewidenta z tytułu wykonanych usług rewizji finansowej.
11. Przedmiotem działalności firmy audytorskiej jest wykonywanie czynności rewizji finansowej oraz może być:
 - a) świadczenie usług informatycznych związanych z rachunkowością.
 - b) **prowadzenie działalności polegającej na uzyskiwanie pożytków z posiadanego majątku.**
 - c) świadczenie innych usług nie zastrzeżonych w odrębnych przepisach do wykonywania przez biegłych rewidentów.

12. Kluczowy biegły rewident w świetle zapisów ustawy z dnia 11.05.2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym:
- musi być obecny u Klienta podczas wykonywania czynności rewizji finansowej.
 - bierze czynny udział w przeprowadzeniu badania.**
 - ustala polityki i procedury przeprowadzania badania i nadzorowania zespołu badającego.
13. Firma audytorska jest obowiązana zamknąć akta badania:
- najpóźniej w dniu wydania sprawozdania z badania.
 - nie później niż 90 dni po dniu sporządzenia sprawozdania z badania.
 - nie później niż 60 dni po dniu sporządzenia sprawozdania z badania.**
14. W wyniku przeprowadzenia badania zgodnie z krajowymi standardami badania biegły rewident sporządza na piśmie sprawozdanie z badania. Sprawozdanie z badania jest:
- zawsze podpisywane oryginalnie przez biegłego rewidenta.
 - w przypadku podmiotów podlegających wpisowi do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego sprawozdanie z badania sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym biegłego rewidenta.**
 - sporządzone w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym biegłego rewidenta.
15. Od dnia 1 stycznia 2020 roku organem Polskiej Izby Biegłych Rewidentów nie będzie:
- Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.
 - Krajowa Komisja Nadzoru.**
 - Krajowy Sąd Dyscyplinarny.
16. Obligatoryjne doskonalenie zawodowe polega na odbyciu szkolenia, którego program kształcenia ma na celu podnoszenie poziomu i aktualizację wiedzy lub umiejętności związanych z wykonywaniem zawodu *biegłego rewidenta*, w szczególności z zakresu:
- controllingu i audytu.
 - rachunkowości i badania sprawozdań finansowych.**
 - odpowiedzi a i b są poprawne.
17. Dokumentacja systemu kontroli jakości opracowanego i stosowanego przez firmę audytorską jest sporządzana:
- w języku polskim.**
 - w języku polskim lub w języku obcym, jednakże na potrzeby kontroli firma audytorska zapewnia jej pisemne tłumaczenie na język polski.
 - w języku polskim lub angielskim w firmach audytorskich przeprowadzających badania ustawowe jednostek zainteresowania publicznego spełniających kryteria dużej jednostki.
18. Firma audytorska w przypadku prowadzenia badań jednostek zainteresowania publicznego wprowadza m.in.:
- mechanizm stopniowej rotacji całego personelu wykonującego badanie.
 - procedury określające tryb rozwiązywania sporów między kontrolerem jakości wykonania zlecenia a kluczowym biegłym rewidentem.**
 - procedury określające tryb rozwiązywania sporów między kontrolerem jakości wykonania zlecenia a właścicielami firmy audytorskiej.
19. Jeżeli przeciwko biegłemu rewidentowi, który złożył oświadczenie o wystąpieniu z samorządu biegłych rewidentów, jest prowadzone postępowanie dyscyplinarne w sprawie przewinienia dyscyplinarnego popełnionego w związku z wykonywaniem usług atestacyjnych lub usług pokrewnych wykonywanych zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu, Krajowa Rada Biegłych Rewidentów może:
- skierować sprawę do rozpatrzenia przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego.
 - podjąć uchwałę o wszczęciu postępowania administracyjnego.
 - podjąć uchwałę o skreśleniu biegłego rewidenta z rejestru po uzgodnieniu z Agencją.**

20. Firma audytorska przeprowadza ocenę systemu wewnętrznej kontroli jakości:
- a) co najmniej raz na pięć lat.
 - b) co najmniej raz na dwa lata.
 - c) **raz w roku.**

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

W dniu 1 września 2018 r. trzy osoby fizyczne oraz spółka z o.o. zawiązali spółkę akcyjną (dalej: „Spółka”) - sporządzony został akt notarialny.

W statucie przyjęto, że:

- a) wyboru firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego dokonuje rada nadzorcza w formie uchwały podejmowanej do końca przedostatniego kwartału roku obrotowego, za który ma być badane sprawozdanie finansowe,
- b) w przypadku, gdy powyższa uchwała nie zostanie podjęta przez radę nadzorczą w określonym terminie wyboru firmy audytorskiej dokonuje zarząd spółki,
- c) rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy,
- d) jednostka sporządza sprawozdanie finansowe według zasad określonych w ustawie o rachunkowości (polskich zasad rachunkowości).

Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 7 stycznia 2019 r. i nie jest jednostką zainteresowania publicznego w rozumieniu ustawy o biegłych rewidentach. W 2018 r. Spółka zatrudniała 10 osób i osiągnęła przychody netto ze sprzedaży towarów w kwocie 5 mln zł, a suma aktywów bilansu na 31.12.2018 r. wynosiła 7 mln zł. Rada nadzorcza nie podjęła uchwały w sprawie wyboru firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego za 2018 r., w związku z czym w dniu 2 listopada 2018 r. zarząd spółki dokonał wyboru firmy audytorskiej AUDYT Spółka z o.o. (umowa roczna). W umowie o badanie sprawozdania finansowego za 2018 r. zapisano, że badanie sprawozdania finansowego Spółki za 2019 r. zostanie powierzone wyłącznie firmie działającej w sieci firm audytorskich, do których należy AUDYT Spółka z o.o.

Spółka nie połączyła się w 2018 r. z żadnym podmiotem gospodarczym.

Dyspozycje:

Proszę w kolumnie 3 w tabeli zamieszczonej w rozwiązaniu zadania:

- 1) ocenić zgodność poszczególnych stwierdzeń z obowiązującymi przepisami, podkreślając właściwy wyraz,
- 2) uzasadnić ocenę.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Opis	Ocena zgodności stwierdzeń
1	2	3
1.	Sprawozdanie finansowe Spółki za okres 1.09-31.12.2018 r. podlegało obowiązkowemu badaniu.	Stwierdzenie zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami. <i>art. 64 ust. 1 pkt 3 uor – spółki akcyjne będące na dzień bilansowy w organizacji nie podlegają obowiązkowemu badaniu. Spółka została wpisana do KRS dopiero w kolejnym roku (7 stycznia 2019 r.), więc na dzień bilansowy 31.12.2018 r. posiadała status spółki akcyjnej w organizacji.</i>
2.	Umowa została prawidłowo zawarta – tj. na okres jednego roku.	Stwierdzenie zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami. <i>art. 66 ust. 5 uor – pierwsza umowa o badanie sprawozdania finansowego jest zawierana z firmą audytorską na okres nie krótszy niż dwa lata.</i>
3.	Wybór firmy audytorskiej został dokonany prawidłowo.	Stwierdzenie zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami. <i>art. 66 ust. 4 uor – kierownik jednostki nie może dokonać wyboru firmy audytorskiej.</i>
4.	Zapis w umowie o powierzeniu badania za 2019 r. wyłącznie firmie działającej w sieci firm audytorskich, do których należy AUDYT Spółka z o.o. jest ważny z mocy prawa i mieści się w zakresie swobody zawierania umów.	Stwierdzenie zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami. <i>art. 66 ust. 5a uor – za nieważne z mocy prawa uznaje się wszelkie klauzule umowne w umowach zawartych przez badaną jednostkę, które ograniczałyby możliwość wyboru firmy audytorskiej przez organ dokonujący wyboru firmy audytorskiej, na potrzeby przeprowadzenia badania ustawowego sprawozdań finansowych tej jednostki, do określonych kategorii lub wykazów firm audytorskich.</i>
5.	Statut Spółki został sporządzony nieprawidłowo.	Stwierdzenie zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami. <i>art. 66 ust. 4 uor – wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego dokonuje organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe jednostki, chyba że statut, umowa lub inne wiążące jednostkę przepisy prawa stanowią inaczej. Kierownik jednostki nie może dokonać takiego wyboru.</i>

Zadanie 2

Założenia:

Jesteś aplikantem zatrudnionym w firmie audytorskiej funkcjonującej jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Podstawowym zakresem działalności Twojej firmy jest badanie rocznych sprawozdań finansowych jednostek innych niż jednostki zainteresowania publicznego. Firma zatrudnia 20 pracowników, w tym pięciu biegłych rewidentów wykonujących zawód.

Przedstawiono Ci pięć sytuacji zaistniałych w Twojej Firmie Audytorskiej (FA) w ramach uregulowań i realizacji Systemu Wewnętrznej Kontroli Jakości (SWKJ).

1. W SWKJ FA zapisano, że kontroler jakości zlecenia w ramach współpracy z zespołem przeprowadzającym badanie sprawozdania finansowego musi co najmniej przeprowadzić dyskusję z kluczowym biegłym rewidentem na temat znaczących spraw.
2. W SWKJ zapisano, że odpowiedzialność za zebranie wystarczającej informacji o zleceniodawcy badania sprawozdania finansowego, dla uzyskania wystarczającej pewności dotyczącej zachowania niezależności, ponosi członek zarządu FA odpowiedzialny za SWKJ.
3. W SWKJ zapisano, że wszyscy pracownicy FA składają na początek roku oświadczenie o niezależności od klientów FA.
4. W SWKJ zapisano wymogi dotyczące kryteriów wyboru osób przeprowadzających kontrolę jakości wykonania zlecenia jako „kwalifikacje merytoryczne wymagane do wypełnienia tych zadań”.
5. W SWKJ zapisano zobowiązanie kluczowych biegłych rewidentów do zapewnienia takiej współpracy kontrolera jakości zlecenia by przeprowadzenie kontroli jakości wykonania zlecenia odbywało się na odpowiednich etapach jego realizacji.

Dyspozycje:

W kolumnie 2 w tabeli w rozwiązaniu zadania proszę:

- a) dokonać oceny określonego problemu z punktu widzenia obowiązujących regulacji zawodowych, podkreślając właściwy wyraz,
- b) uzasadnić ocenę przedstawioną w pkt a),
- c) podać źródło regulacji zawodowych dotyczących danego problemu.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp. = Problem określony w tym pkt założenia zadania	Ocena zgodności działania firmy audytorskiej z obowiązującymi regulacjami zawodowymi, uzasadnienia oceny, źródło regulacji zawodowych
1	2
1.	Ad. a) Zapis w SWKJ jest poprawny – niepoprawny . Ad. b) Uzasadnienie oceny przedstawionej w pkt a). Jest to jedno z istotnych zadań kontrolera jakości zlecenia. Ad. c) Źródło regulacji zawodowych. MSB 220 § 20 i MSKJ I § 37.
2.	Ad. a) Zapis w SWKJ jest poprawny – niepoprawny . Ad. b) Uzasadnienie oceny przedstawionej w pkt a). Obowiązki w tym zakresie mają także kluczowi biegli rewidenci. Ad. c) Źródło regulacji zawodowych. MSKJ I § 21 i § 22.

Rewizja finansowa oraz etyka

3.	<p>Ad. a) Zapis w SWKJ jest poprawny – niepoprawny.</p> <p>Ad. b) Uzasadnienie oceny przedstawionej w pkt a). Oświadczenie składane przynajmniej raz w roku dotyczy przestrzegania zasad i procedur dotyczących niezależności a nie niezależności dotyczącej konkretnego klienta.</p> <p>Ad. c) Źródło regulacji zawodowych. <i>MSKJ I § 24.</i></p>
4.	<p>Ad. a) Zapis w SWKJ jest poprawny – niepoprawny.</p> <p>Ad. b) Uzasadnienie oceny przedstawionej w pkt a). Brak kryterium „ryzyka naruszenia obiektywizmu”.</p> <p>Ad. c) Źródło regulacji zawodowych. <i>MSKJ I § 39 i § A48.</i></p>
5.	<p>Ad. a) Zapis w SWKJ jest poprawny – niepoprawny.</p> <p>Ad. b) Uzasadnienie oceny przedstawionej w pkt a). Zapewnia unikanie sytuacji opóźnienia kontroli jakości zlecenia i zwiększa skuteczność tej kontroli.</p> <p>Ad. c) Źródło regulacji zawodowych. <i>MSB 220 § 7 f.</i></p>

Zadanie 3

Założenia:

STAL Spółka z o.o. (dalej: „Spółka”) jest przedsiębiorstwem handlowym i posiada siedzibę w Polsce (została założona w 2000 r.). Sprawozdanie finansowe Spółki za 2018 r. (sporządzone według ustawy o rachunkowości, w tym zgodnie z załącznikiem nr 1 do tego aktu prawnego) podlegało obowiązkowemu badaniu. W dniu 10 maja 2019 r. biegły rewident wydał sprawozdanie z badania. Rok kalendarzowy Spółki jest tożsamy z rokiem kalendarzowym.

Dyspozycje:

Proszę w kolumnie 3 w tabeli zamieszczonej w rozwiązaniu zadania:

- 1) ocenić zgodność poszczególnych stwierdzeń z obowiązującymi przepisami, podkreślając właściwy wyraz,
- 2) uzasadnić ocenę.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Opis	Ocena zgodności stwierdzeń
1	2	3
1.	Sprawozdanie finansowe złożono w Krajowym Rejestrze Sądowym w pliku pdf opatrzonym podpisami kwalifikowanymi osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz wszystkich członków zarządu.	Stwierdzenie zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami. art. 45 ust. 1g - sprawozdania finansowe jednostek wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego sporządza się w strukturze logicznej oraz formacie udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
2.	W KRS złożono sprawozdanie z działalności spółki za 2018 r. (w formie pliku pdf), które zostało podpisane przez wszystkich członków zarządu, nie zostało natomiast podpisane przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych.	Stwierdzenie zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami. art. 49 ust. 7 – w przypadku podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego sprawozdanie z działalności jednostki sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. art.52 ust. 3 pkt 2 - sprawozdania z działalności jednostki określonego w art. 49 nie podpisuje osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych.
3.	Sprawozdanie finansowe za 2018 r. zostało zatwierdzone w dniu 1 czerwca 2019 r. i złożone elektronicznie w KRS w dniu 30 czerwca 2019 r.	Stwierdzenie zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami. art.69 ust. 1 - kierownik jednostki składa we właściwym rejestrze sądowym roczne sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z badania, jeżeli podlegało ono badaniu, odpis uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty, a w przypadku jednostek, o których mowa w art. 49 ust. 1 - także sprawozdanie z działalności - w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego.

Rewizja finansowa oraz etyka

4.	Sprawozdanie finansowe za 2018 r. mogło zostać podpisane przez członków zarządu także podpisem osobistym.	<p>Stwierdzenie zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami.</p> <p>przepis wejdzie w życie dopiero od 1 stycznia 2020 r. art. 12 Ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz. U. poz. 1495): 2) w art. 45 ust. 1f otrzymuje brzmienie:</p> <p>"1f. Sprawozdanie finansowe sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.";</p> <p>Art. 86. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r., z wyjątkiem [...]</p>
5.	Spółka nie miała obowiązku złożenia w KRS sprawozdanie z badania, gdyż jest ono automatycznie przekazywane do KRS przez naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla siedziby podatnika (Spółki).	<p>Stwierdzenie zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami.</p> <p>art. 69 ust.1 - kierownik jednostki składa we właściwym rejestrze sądowym roczne sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z badania, jeżeli podlegało ono badaniu, odpis uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty, a w przypadku jednostek, o których mowa w art. 49 ust. 1 - także sprawozdanie z działalności - w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego.</p>

Zadanie 4

Założenia:

Firma audytorska TRX Sp. z o.o. (dalej również: „firma audytorska”), funkcjonująca od 2010 r., wykonała na początku 2020 r. badanie opisu systemu przetwarzania transakcji klientów oraz modelu i działania kontroli powiązanych z celami kontroli określonymi w tym opisie na rzecz organizacji usługowej ABC S.A. (dalej również: „organizacja usługowa”).

Podczas realizacji zlecenia:

- ABC S.A. zaproponowała skorzystanie z pracy audytorów wewnętrznych organizacji usługowej, na co firma audytorska przystała, a wyniki pracy audytu wewnętrznego zostały zaprezentowane w sprawozdaniu biegłego rewidenta w sekcji zawierającej jego opinię;
- firma audytorska zażądała od ABC S.A. dostarczenia pisemnego oświadczenia na temat słabości kontroli wewnętrznej dotyczącej badanego modelu kontroli. W odpowiedzi na to ABC S.A. wskazała, że nie ma możliwości przekazania tych danych, argumentując, że informacje te stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, jak również na fakt, że nie chce ukierunkowywać prac audytora w kierunku już znanych nieprawidłowości w tym względzie. TRX Sp. z o.o. zgodziła się z tą argumentacją;
- strony uzgodniły, że wszelka dokumentacja z wykonania usługi będzie przetrzymywana w siedzibie organizacji usługowej do końca 2024 r., po czym dokumentacja zostanie zniszczona;
- ABC S.A. zaproponowała, aby do umowy z TRX Sp. z o.o. dołączyć aneks, zgodnie z którym zastrzeżone zostanie, że tylko w przypadku wydania przez firmę audytorską sprawozdania bez zastrzeżeń, w kolejnym roku usługa zostanie powtórzona, jednak cena pozostanie niezmienna. Firma audytorska zgodziła się na tą propozycję;
- firma audytorska zgodziła się w wnioskiem ABC S.A., aby sprawozdanie z wykonania usługi zostało podpisane nie tylko przez biegłego rewidenta wykonującego usługę, ale również przez prezesa Zarządu TRX Sp. z o.o.

Dyspozycje:

Proszę w kolumnie 3 w tabeli zamieszczonej w rozwiązaniu zadania:

- 1) ocenić zgodność postępowania firmy audytorskiej z obowiązującymi przepisami, podkreślając właściwy wyraz,
- 2) w każdym przypadku uzasadnić ocenę, wskazując – w przypadku niezgodności – prawidłowy sposób postępowania.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Sytuacje	Ocena zgodności postępowania firmy audytorskiej z obowiązującymi przepisami, uzasadnienie, propozycja prawidłowego postępowania (w przypadku niezgodności)
1	2	3
1.	Podczas realizacji zlecenia ABC S.A. zaproponowała skorzystanie z pracy audytorów wewnętrznych organizacji usługowej, na co firma audytorska przystała, a wyniki pracy audytu wewnętrznego zostały zaprezentowane w sprawozdaniu biegłego rewidenta w sekcji zawierającej jego opinię.	<p>Ad. 1 Działanie firmy audytorskiej było zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami.</p> <p>Ad. 2 <i>Uzasadnienie oraz – w przypadku nieprawidłowości – propozycja prawidłowego postępowania firmy audytorskiej:</i></p> <p>Standardy zawodowe dopuszczają – pod pewnymi warunkami – możliwość skorzystania z pracy audytu wewnętrznego organizacji usługowej. Jednakże w sekcji sprawozdania zawierającej opinię biegłego rewidenta zabronione jest odwoływanie się do wyników pracy audytu wewnętrznego.</p> <p><i>Jeśli wykorzystano pracę funkcji audytu wewnętrznego, biegły rewident organizacji usługowej nie odwołuje się do wyników tej pracy w sekcji raportu atestacyjnego biegłego rewidenta organizacji usługowej zawierającej jego opinię.</i></p> <p><i>(pkt 36 KSUA 3402 w brzmieniu MSUA 3402 – załącznik nr 2.3 do uchwały Nr 3436/52e/2019 KRBR z 8.04.2019 r.)</i></p>
2.	Firma audytorska zażądała od ABC S.A. dostarczenia pisemnego oświadczenia na temat słabości kontroli wewnętrznej dotyczącej badanego modelu kontroli. W odpowiedzi na to ABC S.A. wskazała, że nie ma możliwości przekazania tych danych, argumentując, że informacje te stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, jak również na fakt, że nie chce ukierunkowywać prac audytora w kierunku już znanych nieprawidłowości w tym względzie. TRX zgodziła się z tą argumentacją.	<p>Ad. 1 Działanie firmy audytorskiej było zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami.</p> <p>Ad. 2 <i>Uzasadnienie oraz – w przypadku nieprawidłowości – propozycja prawidłowego postępowania firmy audytorskiej:</i></p> <p>Argumentacja ABC S.A. nie ma żadnego znaczenia dla konieczności zdobycia kompletu wymaganych od audytora przez standardy zawodowe pisemnych oświadczeń. Brak któregokolwiek z nich powoduje, że firma audytorska powinna odmówić wydania sprawozdania z wykonania tej usługi.</p> <p><i>Biegły rewident organizacji usługowej żąda od organizacji usługowej dostarczenia pisemnych oświadczeń:</i></p> <p><i>(...)</i> <i>(c) że ujawniła ona biegłemu rewidentowi organizacji usługowej każdą z poniższych kwestii, których jest świadoma:</i></p> <p><i>(...)</i> <i>(ii) słabości modelu kontroli,</i> <i>(iii) przypadków, kiedy kontrole nie działały zgodnie z opisem oraz</i> <i>(iv) wszelkich zdarzeń, które nastąpiły po okresie objętym opisem systemu organizacji usługowej, ale przed datą raportu atestacyjnego biegłego rewidenta organizacji usługowej, które mogłyby mieć znaczący wpływ na raport atestacyjny biegłego rewidenta organizacji usługowej.</i></p> <p><i>Jeśli po omówieniu danej kwestii z biegłym rewidentem organizacji usługowej, organizacja usługowa nie dostarcza jednego lub więcej pisemnych oświadczeń wymaganych zgodnie z paragrafami 38(a) i</i></p>

Rewizja finansowa oraz etyka

		<p><i>(b) niniejszego standardu, biegły rewident organizacji usługowej odmawia wyrażenia opinii.</i></p> <p><i>(pkt 38 lit c i pkt 40 KSUA 3402 w brzmieniu MSUA 3402 – załącznik nr 2.3 do uchwały Nr 3436/52e/2019 KRBR z 8.04.2019 r.)</i></p>
3.	<p>Strony uzgodniły, że wszelka dokumentacja z wykonania usługi będzie przetrzymywana w siedzibie organizacji usługowej do końca 2024 r., po czym dokumentacja zostanie zniszczona.</p>	<p>Ad. 1 Działanie firmy audytorskiej było zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami.</p> <p>Ad. 2 <i>Uzasadnienie oraz – w przypadku nieprawidłowości – propozycja prawidłowego postępowania firmy audytorskiej:</i></p> <p>Zgodnie z obowiązującymi przepisami, to firma audytorska ma obowiązek przechowywania dokumentacji klienta (w skład której wchodzi akta zleceń usług atestacyjnych innych niż badanie). Jednocześnie ma obowiązek ich przechowywania przez okres co najmniej 5 lat od dnia zamknięcia akt zlecenia usługi. Biorąc pod uwagę datę wydania raportu, a nawet zakładając, że z tą datą nastąpiło zamknięcie przez firmę audytorską akt zlecenia, dokumentacja klienta powinna być przechowywana (przez firmę audytorską) i tak dłużej niż do dnia 31.12.2024 r.</p> <p><i>Art. 67.5a. Firma audytorska jest obowiązana zamknąć akta zleceń usług atestacyjnych innych niż badanie oraz akta zleceń usług pokrewnych, nie później niż 60 dni po dniu sporządzenia sprawozdania z wykonania usługi atestacyjnej innej niż badanie lub usługi pokrewnej i przechowywać je przez okres co najmniej 5 lat od dnia ich zamknięcia.</i></p> <p><i>6. Firma audytorska przechowuje przez okres nie krótszy niż 5 lat od daty zamknięcia akt badania lub wykonania innej usługi niebędącej badaniem dokumentację klienta, na rzecz którego wykonane było badanie lub wykonana była usługa inna niż badanie.</i></p> <p><i>(art. 67 ust. 5a i 6 ustawy o biegłych rewidentach)</i></p>
4.	<p>ABC S.A. zaproponowała, aby do umowy z TRX Sp. z o.o. dołączyć aneks, zgodnie z którym zastrzeżone zostanie, że tylko w przypadku wydania przez firmę audytorską sprawozdania bez zastrzeżeń, w kolejnym roku usługa zostanie powtórzona, jednak cena pozostanie niezmienna. Firma audytorska zgodziła się na tą propozycję</p>	<p>Ad. 1 Działanie firmy audytorskiej było zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami.</p> <p>Ad. 2 <i>Uzasadnienie oraz – w przypadku nieprawidłowości – propozycja prawidłowego postępowania firmy audytorskiej:</i></p> <p>W żadnym przypadku wynagrodzenie za usługę atestacyjną nie może mieć charakteru warunkowego czy też być kształtowane w uzależnieniu od ewentualnej dalszej współpracy. Firma audytorska nie powinna się zgadzać na zmianę umowy w tym względzie. Brak wzrostu wynagrodzenia nie ma znaczenia dla oceny całej sytuacji.</p> <p><i>Art. 80.1. Wynagrodzenie za przeprowadzenie badania uzyskiwane przez firmę audytorską, biegłych rewidentów oraz podwykonawców działających w ich imieniu i na ich rzecz nie może być:</i></p> <p><i>1) uzależnione od żadnych warunków, w tym od wyniku badania;</i></p> <p><i>2) kształtowane lub uzależnione od świadczenia na rzecz badanej jednostki lub jednostek z nią powiązanych dodatkowych usług niebędących badaniem przez firmę audytorską lub jakkolwiek podmiot powiązany z firmą audytorską lub należący do sieci.</i></p> <p><i>(...)</i></p>

Rewizja finansowa oraz etyka

		<p><i>3. W przypadku świadczenia usług atestacyjnych innych niż badanie lub usług pokrewnych przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.</i></p> <p><i>(art. 80 ust. 1 i 3 ustawy o biegłych rewidentach)</i></p>
5.	Firma audytorska zgodziła się, aby sprawozdanie z wykonania usługi zostało podpisane nie tylko przez biegłego rewidenta wykonującego usługę, ale również przez prezesa Zarządu firmy audytorskiej.	<p>Ad. 1 Działanie firmy audytorskiej było zgodne – niezgodne z obowiązującymi przepisami.</p> <p>Ad. 2 <i>Uzasadnienie oraz – w przypadku nieprawidłowości – propozycja prawidłowego postępowania firmy audytorskiej:</i></p> <p>Zgodnie z właściwym krajowym standardem wykonywania zawodu, wskazuje się na minimalną pojemność sprawozdania z realizacji usługi atestacyjnej na rzecz organizacji księgowej. Tym samym podpis członka (w tym przypadku prezesa) Zarządu firmy audytorskiej – obok podpisu biegłego rewidenta, który usługę wykonał – na sprawozdaniu jest dozwolony przez prawo.</p> <p><i>Raport atestacyjny biegłego rewidenta organizacji usługowej zawiera co najmniej następujące podstawowe elementy:</i></p> <p><i>(...)</i></p> <p><i>(o) nazwisko biegłego rewidenta organizacji usługowej oraz siedzibę w danym systemie prawnym, w której biegły rewident wykonuje zawód.</i></p> <p><i>(pkt 53 KSUA 3402 w brzmieniu MSUA 3402 – załącznik nr 2.3 do uchwały Nr 3436/52e/2019 KRBR z 8.04.2019 r.)</i></p>

BLOK TEMATYCZNY II

Pytania testowe

1. W przypadku jeśli dwustronne komunikowanie się pomiędzy biegłym rewidentem i komitetem audytu nie jest adekwatne i nie można znaleźć wyjścia z tej sytuacji, biegły rewident powinien:
 - a) wydać opinię z zastrzeżeniem,
 - b) poinformować o tym fakcie Krajową Radę Biegłych Rewidentów,
 - c) **zmodyfikować opinię biegłego rewidenta na podstawie ograniczenia zakresu badania.**

2. Jeżeli roczne sprawozdanie finansowe jednostki dominującej jest dołączone do jej skonsolidowanego sprawozdania finansowego:
 - a) **sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdanie z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej mogą być połączone w jeden dokument,**
 - b) zawsze istnieje obowiązek sporządzenia osobnego sprawozdania z badania rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej,
 - c) nie ma obowiązku sporządzania sprawozdania z badania rocznego sprawozdania finansowego.

3. Zgodnie z KSB 210 (w brzmieniu MSB 210) „Uzgadnianie warunków zlecenia” w umowie o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego obowiązkowo muszą się znaleźć zapisy dotyczące:
 - a) **odpowiedzialności biegłego rewidenta i odpowiedzialności kierownika jednostki,**
 - b) celu i zakresu badania sprawozdania finansowego oraz ustalenia związane z planowaniem i przeprowadzeniem badania,
 - c) udostępnienie wstępnej wersji sprawozdania finansowego.

4. Podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej w odniesieniu do badania jej części składowych, zespół przeprowadzający badanie:
 - a) **może przeprowadzić procedury analityczne na poziomie całej grupy wyłącznie w przypadku, gdy dotyczy to nieznaczących części składowych grupy,**
 - b) w każdym przypadku ma obowiązek przeprowadzić procedury analityczne na poziomie poszczególnych części składowych grupy,
 - c) przeprowadza badanie informacji finansowych części składowej grupy w każdym przypadku przy zastosowaniu istotności części składowej grupy.

5. Wszystkie usługi atestacyjne:
 - a) mają dokładnie dwie strony,
 - b) mają co najmniej dwie strony,
 - c) **mają co najmniej trzy strony.**

6. Ogólną strategię badania sprawozdania finansowego grupy kapitałowej ustala:
 - a) partner odpowiedzialny za badanie grupy,
 - b) biegły rewident najbardziej znaczącej części składowej grupy,
 - c) **zespół przeprowadzający badanie grupy.**

7. Sprawozdanie z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy finansowej, której jednostka dominująca nie jest notowana na rynku głównym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.:
 - a) w każdym przypadku sporządza się w postaci papierowej,
 - b) **w każdym przypadku sporządza się w postaci elektronicznej,**
 - c) może zostać sporządzone zarówno w postaci papierowej, jak i elektronicznej.

8. Jeżeli badane przez biegłego rewidenta sprawozdanie finansowe spółki komandytowo-akcyjnej zostało sporządzone zgodnie z zasadą kontynuacji działalności, ale według osądu biegłego rewidenta przyjęcie przez kierownika jednostki tej zasady było niewłaściwe, biegły rewident:
 - a) wyraża opinię z zastrzeżeniem,
 - b) odmawia wyrażenia opinii,
 - c) **wyraża opinię negatywną.**
9. Biegły rewident podczas badania sprawozdania finansowego ma obowiązek gromadzenia zidentyfikowanych zniekształceń:
 - a) dotyczących wyłącznie kwestii związanych z ryzykiem oszustwa lub przeoczenia,
 - b) niezwiązanych z kwestiami, które nie zostały pokryte pisemnymi oświadczeniami kierownictwa,
 - c) **innych niż uznane w sposób oczywisty za błahe.**
10. W przypadku przeprowadzania przez biegłego rewidenta podczas badania procedur, które obejmują dokonywanie znaczących osądów:
 - a) musi on udokumentować współpracę w tym względzie z zespołem przeprowadzającym badanie,
 - b) ma on obowiązek ujęcia tej kwestii w liście do kierownika jednostki,
 - c) **nie ma on możliwości wykorzystania audytorów wewnętrznych badanej jednostki do udzielenia bezpośredniej pomocy.**
11. Jeżeli sprawozdanie finansowe za poprzedni okres nie zostało zbadane, biegły rewident w sprawozdaniu z badania za badany okres:
 - a) **ma obowiązek w akapicie zawierającym inne sprawy stwierdzić, że dane korespondujące są niezbadane,**
 - b) ma obowiązek wydania sprawozdania z badania zawierającego zmodyfikowaną opinię,
 - c) nie może używać stwierdzeń odnoszących się do danych wynikających ze sprawozdania finansowego za poprzedni okres.
12. Jeżeli podczas badania biegły rewident wykorzystuje pracę funkcji audytu wewnętrznego, to ocenę poziomu kompetencji tej funkcji:
 - a) może on włączyć do dokumentacji z badania,
 - b) **ma on obowiązek włączenia do dokumentacji z badania,**
 - c) musi on zawrzeć w liście do kierownika badanej jednostki.
13. Ekspertem powołanym przez biegłego rewidenta w rozumieniu KSB 620 może być:
 - a) osoba lub organizacja posiadająca wiedzę z dziedziny rachunkowości lub rewizja finansowa, której wyniki pracy w tej dziedzinie są wykorzystywane przez biegłego rewidenta jako pomoc przy uzyskaniu wystarczających i odpowiednich dowodów badania,
 - b) **osoba lub organizacja posiadająca wiedzę z dziedziny innej niż rachunkowość lub rewizja finansowa, której wyniki pracy w tej dziedzinie są wykorzystywane przez biegłego rewidenta jako pomoc przy uzyskaniu wystarczających i odpowiednich dowodów badania,**
 - c) osoba lub organizacja posiadająca wiedzę z dziedziny rachunkowości oraz rewizja finansowa, której wyniki pracy w tej dziedzinie są wykorzystywane przez biegłego rewidenta jako pomoc przy uzyskaniu wystarczających i odpowiednich dowodów badania,
14. Biegły rewident w sprawozdaniu z badania zawierającym niezmodyfikowaną opinię:
 - a) zawsze ma obowiązek nawiązać do wyników pracy powołanego przez siebie eksperta,
 - b) nigdy nie nawiązuje do wyników pracy powołanego przez siebie eksperta,
 - c) **nie nawiązuje do wyników pracy powołanego przez siebie eksperta, chyba że wymaga tego prawo lub regulacja.**

15. W przypadku jeśli biegły rewident ma pewność, że kwestie, które powinien przekazać komitetowi audytu są już w posiadaniu komitetu, gdyż przekazał je zarząd jednostki:
- zwolniony jest z obowiązku informacyjnego,
 - zwolniony jest z obowiązku informacyjnego, o ile do dokumentacji z badania dołączy kopię informacji przekazanej przez zarząd,
 - musi dopełnić obowiązku informacyjnego, gdyż fakt przekazania przez zarząd nie zwalnia biegłego rewidenta z odpowiedzialności za ich przekazanie.**
16. Jeżeli podczas badania sprawozdania finansowego biegły rewident stwierdza, że zmiana w zasadach (polityce) rachunkowości nie została odpowiednio rozliczona lub adekwatnie zaprezentowana albo ujawniona, zgodnie z mającymi zastosowanie ramowymi założeniami sprawozdawczości finansowej:
- wycofuje się ze zlecenia,
 - odstępuje od wyrażenia opinii,
 - wyraża opinię z zastrzeżeniem lub opinię negatywną, w zależności od tego, co jest odpowiednie w danych okolicznościach.**
17. W badaniu sprawozdania finansowego sytuacja, w której następuje zdominowanie kierownictwa przez jedną osobę lub małą grupę osób bez występowania równoważących kontroli, jest czynnikiem ryzyka:
- przeoczenia,
 - istotnej nieprawidłowości,
 - oszustwa.**
18. Jeżeli biegły rewident ustali, że audyt wewnętrzny badanej jednostki nie stosuje systematycznego i metodycznego podejścia, obejmującego kontrolę jakości, biegły rewident:
- kieruje się osądem zawodowym w zakresie stopnia, w jakim może polegać na pracy audytu wewnętrznego,
 - ma możliwość wykorzystania pracy funkcji audytu wewnętrznego jedynie w ograniczonym zakresie,
 - nie ma możliwości wykorzystania pracy funkcji audytu wewnętrznego.**
19. Plan badania obejmuje m.in.:
- ogólną strategię badania,
 - zakres, rozłożenie w czasie i kierunek badania,
 - opis rodzaju procedur badania na poziomie stwierdzeń.**
20. Biegły rewident ma obowiązek stosowania osądu zawodowego podczas wykonywania:
- wyłącznie czynności rewizji finansowej,
 - wszelkich czynności za wyjątkiem usług pokrewnych,
 - zarówno czynności rewizji finansowej, jak i usług pokrewnych.**
21. Jeżeli biegły rewident nie uzyskał niektórych lub wszystkich informacji dotyczących danych zawartych w sprawozdaniu z działalności badanej jednostki za badany okres sprawozdawczy:
- nie może wydać sprawozdania z badania,
 - może wydać sprawozdanie z badania, ale wyłącznie zawierające opinię zmodyfikowaną,
 - może wydać sprawozdanie z badania niezależnie od rodzaju opinii.**
22. Zastosowanie i cel planowania badania:
- mogą się różnić w zależności od tego czy badaniem jest pierwszym czy też powtarzającym się zleceniem,
 - różnią się w zależności od tego czy badaniem jest pierwszym czy też powtarzającym się zleceniem,
 - są takie same zarówno gdy badanie jest pierwszym lub powtarzającym się zleceniem.**

23. Jeśli odniesienie do pracy biegłego rewidenta organizacji usługowej jest stosowne dla zrozumienia modyfikacji opinii biegłego rewidenta jednostki korzystającej z organizacji usługowej, biegły rewident:
- ma obowiązek wskazania tego faktu w liście do kierownika badanej jednostki,
 - ma możliwość wskazania w opinii, że odniesienie takie zmniejsza jego odpowiedzialność za tę opinię,
 - ma obowiązek wskazania w opinii, że odniesienie takie nie zmniejsza jego odpowiedzialności za tę opinię.**
24. Jeżeli praca eksperta powołanego przez biegłego rewidenta pociąga za sobą korzystanie z danych źródłowych, które są znaczące dla wyników jego pracy, wówczas może mieć zastosowanie następująca procedura dla sprawdzenia tych danych:
- weryfikacja źródła danych, w tym zrozumienie, a jeśli to potrzebne to i sprawdzenie kontroli wewnętrznej danych, i tam gdzie to odpowiednie, przekazanie rezultatów weryfikacji ekspertowi,**
 - uzyskanie stosownego oświadczenia kierownika jednostki,
 - weryfikacja źródła danych, w tym zrozumienie, w każdym przypadku - sprawdzenie kontroli wewnętrznej danych, i tam gdzie to odpowiednie, przekazanie rezultatów weryfikacji kierownikowi badanej jednostki.
25. Sprawozdanie dodatkowe dla komitetu audytu:
- jest składane najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia złożenia sprawozdania z badania,
 - jest udostępniane walnemu zgromadzeniu na co najmniej 14 dni przed datą zgromadzenia, na którym ma być zatwierdzane sprawozdanie finansowe,
 - przedkładane jest m.in. zarządowi jednostki zainteresowania publicznego.**

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

JEDYNKA Spółka z o.o. jest spółką produkcyjną i posiada siedzibę w Polsce. Od 01.01.2015 r. posiada 100% udziałów w spółce zależnej A Spółka z o.o. (handlowa).

Biegły rewident bada skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej JEDYNKA za 2018 r. (badanie ustawowe).

W tabeli nr 1 przedstawiono sprawy, których poznanie zaplanował biegły rewident podczas badania.

Dyspozycje:

Proszę przyporządkować sprawy opisane w tabeli nr 1 do odpowiedniej grupy/kategorii podanej w tabeli nr 2 (w kolumnie 3 tabeli przedstawionej w rozwiązaniu należy podać „A”, „B”, „C” lub „D”).

Tabela 1

Lp.	Opis
1	2
1.	Zasady (polityka) rachunkowości dotyczące sprawozdań finansowych grupy oraz ich zmiany w porównaniu z ubiegłym rokiem obrotowym.
2.	Proces oceny ryzyka przez kierownictwo grupy, tj. proces rozpoznania, analizy i zarządzania ryzykiem gospodarczym, w tym ryzykiem oszustwa, mogącym doprowadzić do istotnego zniekształcenia sprawozdań finansowych grupy.
3.	Procedury nadzorowania, kontrolowania, uzgadniania i wyłączenia transakcji wewnątrz grupy, niezrealizowanych zysków oraz sald wzajemnych rozliczeń.
4.	Proces przeliczania informacji finansowych zagranicznych części grupy na walutę sprawozdań finansowych grup.
5.	Centralny system technologii informatycznej, poddawany tym samym ogólnym kontrolom technologii informatycznej, jest stosowany we wszystkich lub niektórych częściach grupy.

Tabela 2

Lp.	Grupa/kategoria
1	2
A	Kontrole na poziomie grupy.
B	Sprawy dotyczące mających zastosowanie ramowych założeń sprawozdawczości finansowej.
C	Sprawy dotyczące procesu konsolidacji.
D	Sprawy dotyczące korekt konsolidacyjnych.
E	Żadna w powyższych.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Opis	Grupa/kategoria z tabeli nr 2 (np. „A”)
1	2	3
1.	Zasady (polityka) rachunkowości dotyczące sprawozdań finansowych grupy oraz ich zmiany w porównaniu z ubiegłym rokiem obrotowym.	B
2.	Proces oceny ryzyka przez kierownictwo grupy, tj. proces rozpoznania, analizy i zarządzania ryzykiem gospodarczym, w tym ryzykiem oszustwa, mogącym doprowadzić do istotnego zniekształcenia sprawozdań finansowych grupy.	A
3.	Procedury nadzorowania, kontrolowania, uzgadniania i wyłączenia transakcji wewnątrz grupy, niezrealizowanych zysków oraz sald wzajemnych rozliczeń.	D
4.	Proces przeliczania informacji finansowych zagranicznych części grupy na walutę sprawozdań finansowych grup.	C
5.	Centralny system technologii informatycznej, poddawany tym samym ogólnym kontrolom technologii informatycznej, jest stosowany we wszystkich lub niektórych częściach grupy.	A

Zadanie 2

Założenia:

Biegły rewident bada spółkę DD S.A. Jest to pierwszy rok badania. Spółka zajmuje się produkcją i handlem mrożonkami. Dla zapasów prowadzona jest pełna ewidencja magazynowa. Biegły nie obserwował spisu z natury ponieważ umowa na badanie została podpisana w styczniu kolejnego roku. Opinia z badania za rok poprzedni została wydana z zastrzeżeniem dotyczącym tego, że biegły nie obserwował spisu z natury zapasów.

Wartość zapasów w roku badanym i roku poprzednim przekracza 50% sumy bilansowej i wielokrotnie przekracza istotność ustalona przez biegłego rewidenta.

Biegły rewident rozważa trzy podejścia:

- a) uznać, za wystarczające to, że spółka ma dokumentację inwentaryzacji zapasów i biegły ją badał,
- b) modyfikację opinii poprzez zastrzeżenie dotyczące niemożności obserwowania spisu z natury zapasów,
- c) rozważenie i ewentualne wykonanie procedur alternatywnych i w przypadku ich pozytywnego rezultatu sformułowanie opinii bez zastrzeżeń.

Dyspozycje:

W odpowiednich miejscach w tabeli w rozwiązaniu zadania, proszę wskazać:

- 1) Czy w świetle wymogów Krajowych Standardów Badania podejście biegłego rewidenta zaprezentowane w punkcie „a” jest właściwe podkreślając właściwy wyraz **TAK** lub **NIE** w kolumnie 3 tabeli i w każdym przypadku podać uzasadnienie na podstawie właściwego standardu,
- 2) Czy w świetle wymogów Krajowych Standardów Badania podejście biegłego rewidenta zaprezentowane w punkcie „b” tj. modyfikacja opinii bez rozważenia możliwości wykonania procedur alternatywnych jest właściwe podkreślając właściwy wyraz **TAK** lub **NIE** w kolumnie 3 tabeli i w każdym przypadku podać uzasadnienie na podstawie właściwego standardu,
- 3) Czy w świetle wymogów Krajowych Standardów Badania właściwe jest w tym przypadku wydanie opinii bez zastrzeżeń podkreślając właściwy wyraz **TAK** lub **NIE** w kolumnie 3 tabeli a w przypadku podkreślenia **NIE** proszę napisać czego powinna dotyczyć modyfikacja opinii.

Rozwiązanie wzorcowe:

Numer dyspozycji	Dyspozycja	Odpowiedź wraz z uzasadnieniem
1	2	3
1.	Czy w świetle wymogów Krajowych Standardów Badania podejście biegłego rewidenta zaprezentowane w punkcie „a” jest właściwe podkreślając właściwy wyraz TAK lub NIE w kolumnie 3 tabeli i w każdym przypadku podać uzasadnienie na podstawie właściwego standardu,	<p>TAK/NIE</p> <p>MSB 501 Par. 4 – wskazuje obserwację spisu z natury jako obowiązującą procedurę.</p> <p>W przypadku, gdy biegły rewident nie mógł uczestniczyć w inwentaryzacji jako alternatywna procedurę uznaje się obserwację spisu z natury w innym terminie (MSB 501 par. 6)</p>
2.	Czy w świetle wymogów Krajowych Standardów Badania podejście biegłego rewidenta zaprezentowane w punkcie „b” t.j. modyfikacja opinii bez rozważenia możliwości wykonania procedur alternatywnych jest właściwe, podkreślając właściwy wyraz TAK lub NIE w kolumnie 3 tabeli i w każdym przypadku podać uzasadnienie na podstawie właściwego standardu,	<p>TAK/NIE</p> <p>Zgodnie z wymogami standardu BSB 501 biegły rewident powinien rozważyć możliwość wykonania procedur alternatywnych, a w przypadku niemożności ich wykonania wydać opinię z zastrzeżeniem.</p>
3.	Czy w świetle wymogów Krajowych Standardów Badania właściwe jest w tym przypadku wydanie opinii bez zastrzeżeń podkreślając właściwy wyraz TAK lub NIE w kolumnie 3 tabeli a w przypadku podkreślenia NIE proszę napisać czego powinna dotyczyć modyfikacja opinii.	<p>TAK/NIE</p> <p>MIĘDZYNARODOWY STANDARD BADANIA 510 ZLECENIE BADANIA PO RAZ PIERWSZY – STANY POCZĄTKOWE</p> <p>Par. 13. Jeśli opinia poprzedniego biegłego rewidenta o sprawozdaniach finansowych za poprzedni okres zawiera modyfikację, która nadal jest aktualna i istotna dla sprawozdań finansowych za bieżący okres, biegły rewident modyfikuje opinię biegłego rewidenta o sprawozdaniach finansowych za bieżący okres zgodnie z MSB 705 oraz 710 (zob. par. A9).</p> <p>Opinia powinna zawierać zastrzeżenie dotyczące wpływu bilansu otwarcia na rachunek zysków i strat bieżącego okresu (patrz przykład 1 sprawozdania z badania)</p>

Zadanie 3

Założenia:

Jesteś kluczowym biegłym rewidentem przeprowadzającym badanie sprawozdania finansowego zakładu ubezpieczeń *Z Nami Bezpieczniej SA* (dalej zwany: Zakład) za 200X r. Zakład prowadzi działalność w dziale II wg załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Zakład nie stosuje MSR.

W Twoim zespole jest 4 asystentów: 2 osoby, które wcześniej pracowały w zakładzie ubezpieczeń w sekcji ds. sprawozdawczości, rzeczoznawca majątkowy oraz specjalista od wyceny instrumentów finansowych. Każdemu z asystentów wyznaczyłeś do wykonania konkretne zadanie i poleciłeś im przygotować krótki opis faktów i okoliczności stwierdzonych przez nich w trakcie prowadzonych przez nich czynności rewizyjnych wraz z ich oceną czy stanowią one obszary podwyższonego ryzyka.

Dyspozycje:

Na podstawie danych zawartych w *Założeniach* oraz w tabeli 1 (w kolumnie 2) zamieszczonej w *Rozwiązaniu* **ustosunkuj się** do stwierdzonych przez asystentów faktów i okoliczności wskazując czy podzielasz ich opinię co do dokonanej przez nich oceny ryzyka **wpisując** (w kolumnie 4) „podwyższone ryzyko” lub „brak ryzyka”. W kolumnie 5 **uzasadnij** swoje stanowisko.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Zakres analizowanych obszarów przez asystenta	Ocena ryzyka dokonana przez asystenta (podwyższone ryzyko/brak ryzyka)	Twoja ocena (podwyższone ryzyko/brak ryzyka)	Uzasadnij swoje stanowisko
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Instrumenty finansowe Twój asystent badający obszar instrumentów finansowych poinformował Ciebie, że Zakład posiada skomplikowane instrumenty finansowe. Mając na uwadze, że Zakład przyjmuje do ewidencji księgowej wycenę instrumentów otrzymaną od emitenta tych instrumentów, działającego na rynku finansowym i specjalizującego się w wycenie dla podmiotów trzecich, nie widzi podwyższonego ryzyka i potrzeby dodatkowej weryfikacji.	brak ryzyka	podwyższone ryzyko	Uzasadnienie oceny: Nie jest właściwe przyjmowanie do ewidencji danych pozyskanych od emitentów instrumentów finansowych. W takiej sytuacji Zakład powinien zweryfikować otrzymaną wycenę albo we własnym zakresie, albo wynajmując niezależnego zewnętrznego eksperta. W każdym przypadku biegły rewident powinien zweryfikować sposób w jaki dokonano wyceny.

Rewizja finansowa oraz etyka

4.	<p>Wypłata odszkodowań Główny Księgowy Zakładu ma pełnomocnictwo do akceptowania wszystkich przelewów dotyczących wypłacanych odszkodowań bez względu na kwotę transakcji. W przypadku jego nieobecności akceptacji przelewów dokonuje jego zastępca.</p>	podwyższone ryzyko	podwyższone ryzyko	<p>Uzasadnienie oceny: Nie jest właściwe udzielenie pełnomocnictwa bez określonych limitów transakcyjnych. Podwyższone ryzyko należy ograniczyć poprzez ustalenie limitów dla Głównego Księgowego, przekroczenie których wymagać będzie akceptacji innej osoby. Podobne zabezpieczenie powinno być przewidziane na okres jego nieobecności.</p>
3.	<p>Nieruchomości inwestycyjne Zakład posiada nieruchomości przeznaczone na cele inwestycyjne, przy czym nie zleca rzeczoznawcy majątkowemu ich wyceny na każdy dzień bilansowy. Ostatni dostępny operat szacunkowy został sporządzony na koniec poprzedniego roku obrotowego. Badając sprawozdanie finansowe za rok poprzedni Twoja firma nie wniosła zastrzeżeń co do wyceny nieruchomości.</p>	brak ryzyka	brak ryzyka	<p>Uzasadnienie oceny: Zakład do wyceny nieruchomości nie może przyjmować wartości godziwej (rynkowej) <i>(par. 19 ust. 1 pkt. 6 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji: dalej rozporządzenie)</i>. Informacja o dokonanej wycenie prezentowana jest jedynie w informacji dodatkowej, zaś zakłady są zobowiązane do aktualizacji wyceny nieruchomości do wartości godziwej co najmniej raz na 5 lat <i>(pkt. 11.1.b zał. Nr 4, do rozporządzenia)</i></p>
4.	<p>Kwestie dot. systemów IT Zakład korzysta z nowego systemu F-K, który jest powszechnie stosowany przez zakłady ubezpieczeń działające w Polsce, w tym przez zakłady ubezpieczeń badane przez Twoją firmę. W trakcie badania innych zakładów nie wnoszono zastrzeżeń do jego funkcjonowania.</p>	brak ryzyka	podwyższone ryzyko	<p>Uzasadnienie oceny: Należy zastosować procedury wymagane do pełnego zbadania wdrożenia nowego systemu F-K. Fakt nabycia systemu F-K powszechnie stosowanego przez inne zakłady nie zwalnia z tego obowiązku.</p>

Zadanie 4

Założenia:

Jesteś kluczowym biegłym rewidentem i planujesz audyt sprawozdania finansowego za rok kończący się 31 grudnia 2019 spółki ABC sp. z o.o.. Spółka produkuje i sprzedaje specjalistyczne produkty lakiernicze oraz farby i jest od kilku lat klientem firmy audytorskiej, w której pracujesz. Partner odpowiedzialny za zlecenie wziął udział w spotkaniu z dyrektorem finansowym spółki i zapoznał zespół wykonujący zlecenie z podsumowaniem ze spotkania oraz wybranymi danymi ze sprawozdania finansowego.

W ciągu badanego okresu spółka ABC sp. z o.o. wydała 0,9 mln PLN, które zaliczała do wartości niematerialnych i prawnych - rozwój nowych linii produktów, z których niektóre znajdują się we wczesnej fazie cyklu rozwojowego. Dodatkowo, ponieważ spółka chce rozszerzyć produkcję, zakupiła i zainstalowała nową linię produkcyjną. Wszystkie koszty poniesione na zakup i instalację tego składnika aktywów zostały zakwalifikowane przez Spółkę do środków trwałych. Koszty te obejmują cenę zakupu w wysokości 2,2 mln PLN, koszty instalacji w wysokości 0,4 mln PLN oraz pakiet serwisowy na okres 5 lat o wartości 0,5 mln PLN.

Aby sfinansować projekty rozwojowe i nową linię produkcyjną, spółka zaciągnęła kredyt inwestycyjny o wartości 4 mln PLN na okres ośmiu lat. Oprocentowane kredytu jest stałe i wynosi 5% w skali roku. Ponadto zarząd spółki poszukuje nowych inwestorów i planuje zrealizować sprzedaż części udziałów spółki w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

W ciągu roku spółka podjęła szereg inicjatyw mających na celu zwiększenie przychodów. Zaoferowała swoim klientom przedłużone warunki kredytowania pod warunkiem zwiększenia ilości zamówień.

Dyrektor finansowy poinformował również, że w czerwcu 2019 r. pojawił się problem związany z mieszaniem materiałów w procesie produkcyjnym dla jednej określonej partii produktów. Wiele z tych wadliwych produktów malarskich zostało już sprzedanych, a problem został zidentyfikowany w następstwie szeregu skarg klientów na niewłaściwą konsystencję farby. Wstrzymano dalszą sprzedaż i rozpoczęto wycofywanie produktu z rynku. Kierownictwo bada, czy konsystencję wadliwych produktów można naprawić, a następnie sprzedać.

Wybrane dane finansowe ze sprawozdania finansowego za rok kończący się 31 grudnia 2019 roku:

	2019-12-31	2018-12-31
	w tys. PLN	w tys. PLN
Przychody	19 850	16 990
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	12 440	10 800
Zysk brutto ze sprzedaży	<u>7 410</u>	<u>6 190</u>
Zapasy	1 850	1 330
Należności z tytułu dostaw i usług	2 750	1 780
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 970	1 190

Dyspozycje:

1. Zaproponuj i oblicz 4 wybrane wskaźniki finansowe za okres, za który przeprowadzane jest badanie oraz za okres porównawczy, które pomogłyby ci w planowaniu audytu sprawozdania finansowego spółki ABC sp. z o.o..
2. Wykorzystując dostarczone informacje i obliczone wskaźniki, wymień i opisz 8 potencjalnych ryzyk audytu oraz przedstaw reakcję biegłego rewidenta na każde ryzyko.
3. Wymień i opisz 5 istotnych procedur, które biegły rewident powinien wykonać w odniesieniu do wadliwych produktów malarskich znajdujących się w zapasach na koniec roku
4. Wymień i opisz 5 istotnych procedur, które biegły rewident powinien wykonać, aby uzyskać wystarczające i odpowiednie dowody w odniesieniu do przychodów spółki ABC sp. z o.o..

1. Wybrane wskaźniki finansowe.

		2019-12-31	2018-12-31
Marża brutto	(wynik na sprzedaży/przychody ze sprzedaży)*100	37,33%	36,43%
Wskaźnik rotacji zapasów w dniach	(wartość zapasów/przychody netto ze sprzedaży) x 365 dni	34,02	28,57
Wskaźnik rotacji należności w dniach	(wartość należności/przychody netto ze sprzedaży) x 365 dni	50,57	38,24
Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	(wartość zobowiązania z tyt. dostaw, robót i usług*365 dni) / koszty (aktywa obrotowe /zobowiązania krótkoterminowe)	57,80	40,22
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej (II stopnia)	((aktywa obrotowe - zapasy) /zobowiązania krótkoterminowe)	2,34	2,61
Wskaźnik szybkiej płynności finansowej (II stopnia)		1,40	1,50

2. Ryzyko audytu:

- 1) W ciągu roku spółka ABC Sp. z o.o. wydała 0,9 mln PLN na rozwój nowych linii produktów, z których niektóre znajdują się na wczesnym etapie cyklu rozwoju. Koszty te zostały zakwalifikowane do wartości niematerialnych i prawnych jako koszty zakończonych prac rozwojowych. Zgodnie z UoR koszty zakończonych prac rozwojowych prowadzonych przez jednostkę na własne potrzeby, poniesione przed podjęciem produkcji lub zastosowaniem technologii, zalicza się do wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli: produkt lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone. Jeżeli koszty badań zostały nieprawidłowo sklasyfikowane, jako wydatki na rozwój, istnieje ryzyko, że pozycja wartości niematerialnych i prawnych mogą zostać zawyżone, a koszty bieżącego okresu zaniżone.
- 2) ABC sp. z o.o. zakupiła i zainstalowała nową linię produkcyjną. Koszty obejmują cenę zakupu (2,2 mln PLN), koszty instalacji (0,4 mln PLN) oraz pakiet serwisowy na okres 5 lat o wartości 0,5 mln PLN. Zgodnie z UoR wartość początkową środka trwałego stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększona o koszty jego instalacji. Koszty obsługi i serwisu nie są bezpośrednio związane z kosztem doprowadzenia składnika aktywów do działania. Koszty serwisu odnoszą się do pięcioletniego okresu i dlatego należy rozliczyć je w tym okresie, obciążając koszty danego okresu. Istnieje ryzyko, iż wartość rzeczowych aktywów trwałych i wynik finansowy są zawyżone, a rozliczenia międzyokresowe zaniżone.
- 3) Spółka zaciągnęła kredyt w wysokości 4 mln PLN. Okres spłaty wynosi 8 lat. Kredyt powinien zostać prawidłowo ujawniony w sprawozdaniu finansowym w pozycjach zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe.
- 4) Oprocentowanie kredytu wynosi 5% w skali roku. Istnieje ryzyko, że wartość odsetek nie zostanie prawidłowo ujawniona w rachunku zysków i strat, co prowadzi do zaniżonych kosztów finansowych i zawyżenia wyniku finansowego.
- 5) ABC sp. z o.o. zamierza pozyskać inwestorów w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Aby zmaksymalizować powodzenie transakcji, kierownictwu zależy na pokazaniu potencjalnym inwestorom jak najlepszych wyników finansowych. Dlatego kierownictwo jednostki ma motywację do manipulowania sprawozdaniami finansowymi poprzez zawyżanie przychodów, zysków i wartości aktywów.
- 6) Wskaźnik rotacji należności wzrósł z 38 do 51 dni, a kierownictwo wydłużyło terminy płatności udzielone klientom pod warunkiem zwiększenia ilości zamówień sprzedaży. Wzrost wskaźnika rotacji należności w dniach może wynikać wyłącznie z wydłużonych terminów płatności. Może to jednak wynikać z problemów związanych ze ściągalnością należności. Istnieje ryzyko zawyżenia wartości należności poprzez nieutworzenie odpisów aktualizujących na wymaganym poziomie.
- 7) Spółka zaprzestała dalszej sprzedaży jednego ze swoich produktów malarskich i rozpoczęła wycofanie partii produktu z rynku sprzedawanych od czerwca.

Rewizja finansowa oraz etyka

Wycofanie produktu powoduje konieczność, skorygowania sprzedaży i zwrotu pieniędzy odbiorcom jak również przeszacowania wartości niepełnowartościowych zapasów. Istnieje ryzyko zawyżenia przychodów ze sprzedaży.

- 8) Spółka utrzymuje w magazynie zapas uszkodzonych produktów malarskich, a wskaźnik rotacji zapasów wydłużył się z 29 dni do 34 dni. Ze względu na problem ze spójnością farby, jakość tych produktów jest wątpliwa, a kierownictwo bada, czy można przywrócić odpowiednie parametry i skierować do ponownej sprzedaży. Istnieje ryzyko, że wartość zapasu może zostać zawyżona, ponieważ możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto może być niższa niż koszt wytworzenia.
- 9) Przychody rok do roku wzrosły o 16,8%; a marża brutto wzrosła z 36,4% do 37,3%. Jest to znaczący wzrost przychodów i może być związany z wydłużeniem terminów płatności.
- 10)Wskaźnik rotacji zobowiązań wydłużył się z 40 do 58 dni. Wskaźnik płynności bieżącej spadł z 2,61 do 2,34. Wskaźnik szybki również spadł z 1,50 do 1,40. Są to wskaźniki świadczące o tym, że spółka może doświadczyć problemów z płynnością, co może skutkować niepewnością, co do kontynuowania działalności przez spółkę. Informacje te mogą nie zostać odpowiednio ujawnione w sprawozdaniu finansowym.

Reakcja biegłego rewidenta:

- 1) Należy uzyskać zestawienie kosztów i sprawdzić, czy odnosi się to do rozwoju nowych produktów. Przejrzyj dokumentację, aby ustalić, czy koszty te zostały poniesione przed podjęciem produkcji a koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone. Omów podejście księgowe z dyrektorem finansowym i upewnij się, że jest ono zgodne z UoR.
- 2) Należy przejrzeć dokumentację zakupu nowej linii produkcyjnej, aby potwierdzić dokładny koszt serwisu i okres, którego dotyczy. Sprawdź jak zostało to ujęte w księgach i wykazane w sprawozdaniu finansowym.
- 3) Należy potwierdzić, otrzymanie kredytu w wysokości 4 mln PLN, zweryfikować podział między zobowiązaniami krótkoterminowymi i długoterminowymi i porównać z harmonogramem spłat. Należy zweryfikować ujawnienia dotyczące kredytu w sprawozdaniu finansowym. Wymogi, co do zabezpieczenia kredytu należy uzgodnić z listem wysłanym do banku – potwierdzenie zewnętrzne.
- 4) Koszty finansowe dotyczące odsetek od kredytu powinny zostać oszacowane na podstawie zapisów umownych. Płatności odsetkowe należy uzgodnić z wyciągami bankowymi, aby potwierdzić, że wszystkie wymagane na dzień bilansowy odsetki zostały naliczone i zapłacone.
- 5) Członkowie zespołu wykonującego zlecenie powinni przeznaczyć odpowiedni czas na zrozumienie działalności spółki i znacznego ryzyka zawyżenia przychodów, wyniku finansowego i aktywów. Zespół musi zachować zawodowy sceptycyzm i być czujnym na zwiększone ryzyko manipulacji. W świetle ryzyka zniekształcenia istotne szacunki powinny być uważnie przeanalizowane.
- 6) Należy przejrzeć i przetestować kontrole dotyczące tego, jak spółka identyfikuje salda należności, których nie można odzyskać, oraz procedury przyznawania terminów płatności, aby upewnić się, że działają skutecznie. Należy przeprowadzić testy potwierdzeń należności na koniec roku oraz przegląd wiekowania należności, który należy przeprowadzić w celu potwierdzenia prawidłowości wyceny - adekwatność ewentualnego odpisu na należności.
- 7) Należy przejrzeć zestawienie sprzedaży produktu do malowania dokonaną między czerwcem a datą wycofania, należy uzgodnić wartość korekty przychodów ze sprzedaży.
- 8) Należy przedyskutować z kierownictwem, czy zostaną dokonane jakiegokolwiek odpisy aktualizujące wartość zapasów i czy jakieś ewentualne modyfikacje będą możliwe, aby poprawić jakość produktu. Należy porównać koszt wytworzenia produktów dotkniętych wadami do możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.
- 9) Podczas audytu należy uzyskać szczegółowe zestawienie sprzedaży w podziale na okresy oraz grupy produktów w celu zrozumienia powodu wzrostu sprzedaży. Należy również przeprowadzić testy odcięcia, aby sprawdzić, czy przychody są zaewidencjonowane we właściwym okresie i czy nie są zawyżone.
- 10)Należy przeprowadzić szczegółowe procedury podczas badania aby ustalić czy występują zdarzenia lub warunki mogące budzić poważne wątpliwości, co do zdolności jednostki do kontynuacji działalności, w tym: przegląd prognoz przepływów pieniężnych, przyszłych budżetów i leżących u ich podstaw założeń. Należy je omówić z zarządem, aby upewnić się, że zasada kontynuacji działalności jest uzasadniona.

3. Procedury dotyczące wadliwych produktów

- 1) Uzyskaj zestawienie uszkodzonych towarów znajdujących się w magazynie, zwróconych przez klientów w celu potwierdzenia dokładnych ilości.
- 2) Uzyskaj zestawienie ilości uszkodzonych wyrobów wyprodukowanych od czerwca ze zleceniami produkcyjnymi; uzgodnij sprzedaż tych produktów z zapisami z sytemu sprzedaży.
- 3) Porównaj na wybranej próbie zwroty od klientów z zestawienia zwróconych produktów do dokumentacji magazynowej w celu potwierdzenia istnienia ilości zwróconych ilości wyrobów.
- 4) Omów z kierownictwem plany dotyczące wadliwej partii produktów i czy są w stanie przywrócić odpowiednie parametry, aby skierować je do ponownej sprzedaży. Jeśli tak, uzgodnij dodatkowe niezbędne do poniesienia koszty.
- 5) Jeśli wadliwa partia produktów została naprawiona należy porównać ceny sprzedaży z nowym kosztem wytworzenia produktu, aby potwierdzić czy koszt wytworzenia nie przekracza cen sprzedaży netto i tym samym czy wycena zapasów wyrobów gotowych nie przekracza cen sprzedaży netto
- 6) Ustal czy na wartość zapasu uszkodzonych wyrobów zostały utworzone odpisy aktualizujące, jeśli tak, oceń czy odpisy aktualizujące były tworzone w odpowiedniej wysokości.

4. Procedury dotyczące przychodów

- 1) Porównaj ogólny poziom przychodów w badanym okresie z poprzednimi latami oraz zbadaj wszelkie znaczące odchylenia.
- 2) Dokonaj oszacowania spodziewanej wielkości przychodów, na podstawie oczekiwanej średniej ceny sprzedaży głównych produktów malarskich pomnożonej przez zwiększoną wielkość sprzedaży w tym roku. Otrzymany wynik należy porównać z faktycznie zrealizowanymi przychodami i zbadać wszelkie znaczące odchylenia.
- 3) Uzyskaj zestawienie sprzedaży za dany rok w podziale na główne kategorie produktów i porównaj to z rozkładem z poprzedniego roku, nietypowe zmiany należy omówić z kierownictwem spółki.
- 4) Oblicz oczekiwaną zmianę marży w stosunku do roku poprzedniego i wyjaśnij nietypowe odchylenia marży.
- 5) Sprawdź poziom przychodów ze sprzedaży osiągniętych w danym okresie do analogicznego okresu w roku poprzednim. Wyjaśnij istotne odchylenia od trendu.
- 6) Wybierz próbkę faktur sprzedaży dla klientów i uzgodnij ceny sprzedaży do cennika, aby potwierdzić prawidłowość wystawionych i zaksięgowanych faktur.
- 7) Wybierz próbkę zamówień klientów i uzgodnij je dokumentów dostaw oraz faktur sprzedaży i rejestrów sprzedaży oraz zapisów kont księgi głównej, aby zapewnić kompletność przychodów.
- 8) Uzyskaj zestawienie korekt przychodów ze sprzedaży (rabaty, noty kredytowe, faktury korygujące sprzedaż), w szczególności dotyczące zwracanej partii wyrobów, wystawionych przez spółkę po dniu bilansowym ujętych w księgach roku następnego, ustal, czy nie powinny być ujęte w księgach roku badanego.
- 9) Wybierz próbę dowodów wydania zapasów z ewidencji magazynowej, które nastąpiły w okresie kilku dni po końcu roku. Porównaj wybrane dokumenty wydania z fakturami sprzedaży. Sprawdź, czy sprzedaż została zaewidencjonowana we właściwym okresie.

Zadanie 5

Założenia:

Poniżej przedstawiono fragment sprawozdania z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r., w której jednostka dominująca jest spółką akcyjną notowaną na giełdzie (będącą JZP). Sprawozdanie z badania zostało wydane w dniu 17 maja 2019 r. i zawierało opinię niezmodyfikowaną.

Dyspozycje:

Proszę w kolumnie 3 w tabeli zamieszczonej w rozwiązaniu zadania:

- 1) ocenić zgodność/prawidłowość poszczególnych stwierdzeń z obowiązującymi przepisami, podkreślając właściwy wyraz,
- 2) uzasadnić ocenę.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Opis	Ocena zgodności stwierdzeń
1	2	3
1	Przeprowadziliśmy badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej, w której jednostką dominującą jest GAMMA S.A. ("Jednostka dominująca") („Grupa”) zawierające skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 r., skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. „skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).	Stwierdzenie prawidłowe – <u>nieprawidłowe</u> Brak wskazania „oraz informację dodatkową obejmującą opis przyjętych zasad rachunkowości i inne informacje objaśniające”.
2	Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe: – przedstawia rzetelny i jasny obraz skonsolidowanej sytuacji majątkowej i finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz jej skonsolidowanego wyniku finansowego i skonsolidowanych przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 351) oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości; – jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Grupę przepisami prawa oraz statutem Jednostki dominującej.	Stwierdzenie prawidłowe – <u>nieprawidłowe.</u> SSF zostało sporządzone zgodnie z MSSF, opinia powinna więc odnosić się do tych regulacji. art. 55 ust. 5. uor - „Skonsolidowane sprawozdania finansowe emitentów papierów wartościowych, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości (Dz. Urz. WE L 243 z 11.09.2002, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 29, str. 609, z późn. zm.), oraz banków sporządza się zgodnie z MSR.”.
3	Niniejsza opinia jest spójna ze sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 17 maja 2019 r.	Stwierdzenie prawidłowe – <u>nieprawidłowe.</u> Art. 11 ust.1 rozporządzenia 537/2014 – sprawozdanie dodatkowe dla komitetu ds. audytu wydaje się nie później niż w dniu złożenia sprawozdanie z badania.

Rewizja finansowa oraz etyka

4	Kluczowe sprawy badania Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu naszej opinii oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka.	Stwierdzenie prawidłowe – <u>nieprawidłowe.</u> Brak zapisu „Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw.” (lub stwierdzenia równoważnego)– § 11 (b) KSB 701
5	Zarząd Grupy oraz członkowie Rady Nadzorczej Grupy są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 351). Członkowie Rady Nadzorczej Grupy są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej.	Stwierdzenie prawidłowe – <u>nieprawidłowe.</u> Nie występuje zarząd Grupy lub rada nadzorcza Grupy. Odpowiedzialność ponoszą zarząd i rada nadzorcza Jednostki Dominującej.

- KONIEC ZESTAWU -